

Drogfokus
Norrköping 22 - 23 oct 2014
Stoppdatum för tobak

Kari Paaso
direktör

Det finska social- och
hälsovårdsministeriet

Mot ett tobaksfritt Finland år 2040

- på 50-talet nästan 80 % av männen rökte
- trots det att under 10 % av kvinnorna rökte, var samhället mycket "rökigt"
- för närvarande c. 19 % av männen och c. 13 % av kvinnorna röker dagligen; 16 % av alla finländarna (i åldern 15 - 64 år)
- bland männen är 7 % och bland kvinnorna 1 % användare av snus
- den dagliga tobaksrökningen bland unga (14-18 år) har minskat i jämn takt under 2000-talet (från 26 % till 13 %)
- stora socioeconomiska skillnader

Stark lagstiftning som basis

- Första omfattande tobakslagen från år 1977 förbjöd tobaksreklam, rökning i offentliga lokaler, satte en åldersgräns på 16-år,
- år 1995 förbjöds rökning på arbetsplatserna förutom restaurangerna
- år 2000 förbjöds rökning på restaurangerna delvis: alla restaurangerna måste ha en rökfri avdelning
- experiment som på många sätt var mislyckad; år 2007 blev restaurangerna totalt rökfria

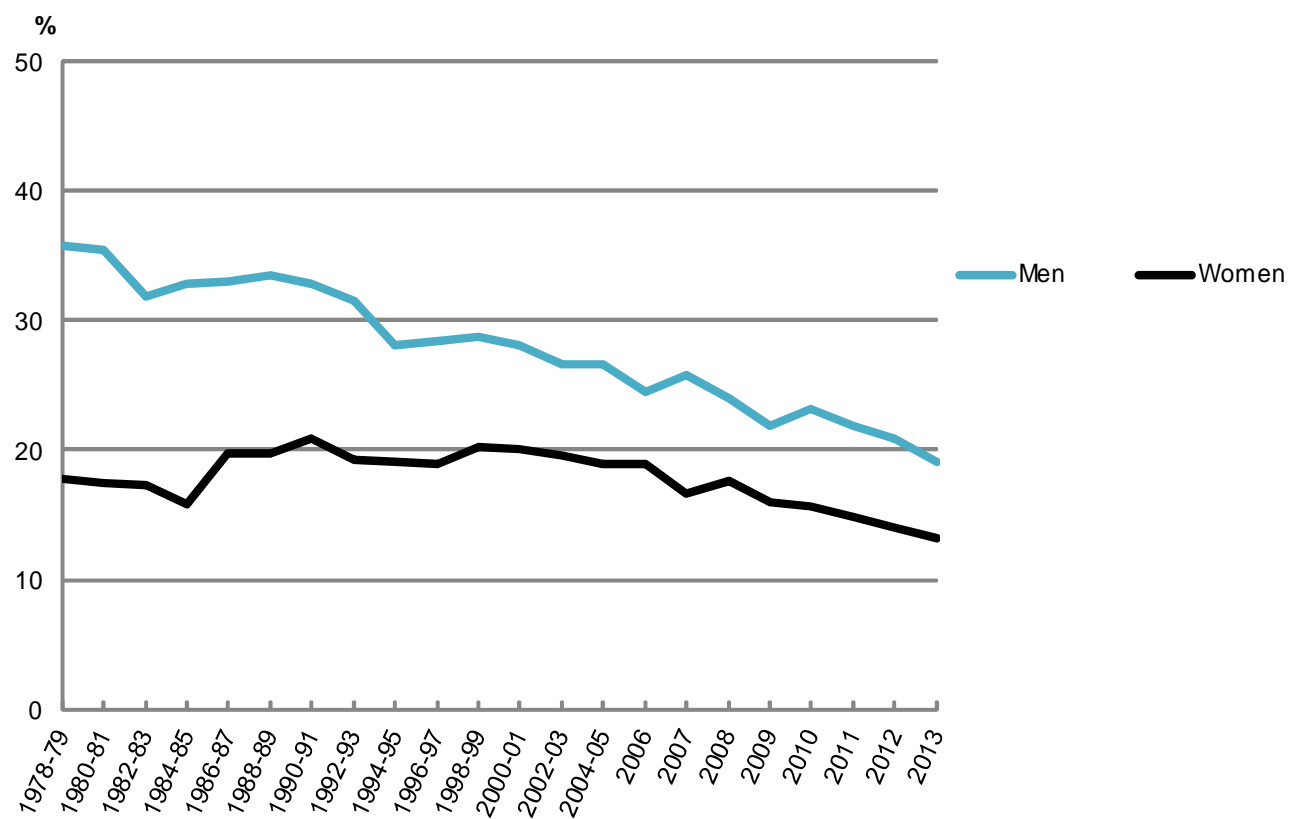
År 2040

- Den nya lagen förkastar skademinskningen som mål: ”användningen av tobaksprodukter som innehåller för människor giftiga ämnen och orsakar beroende, **ska upphöra**”
- ett nyckelord är ”tobaksprodukter”: förhåller sig negativt till ”mindre skadliga” tobaksprodukter (snus, e-cigarett) som sättet att förebygga rökningen (tobaksindustrins offert)
- motiveringen i rp till tobakslagen hänvisar till år 2040 som ett allmänt politiskt mål för ett rökfritt Finland
- på detta sätt står också måläret i lagen

Varför 2040?

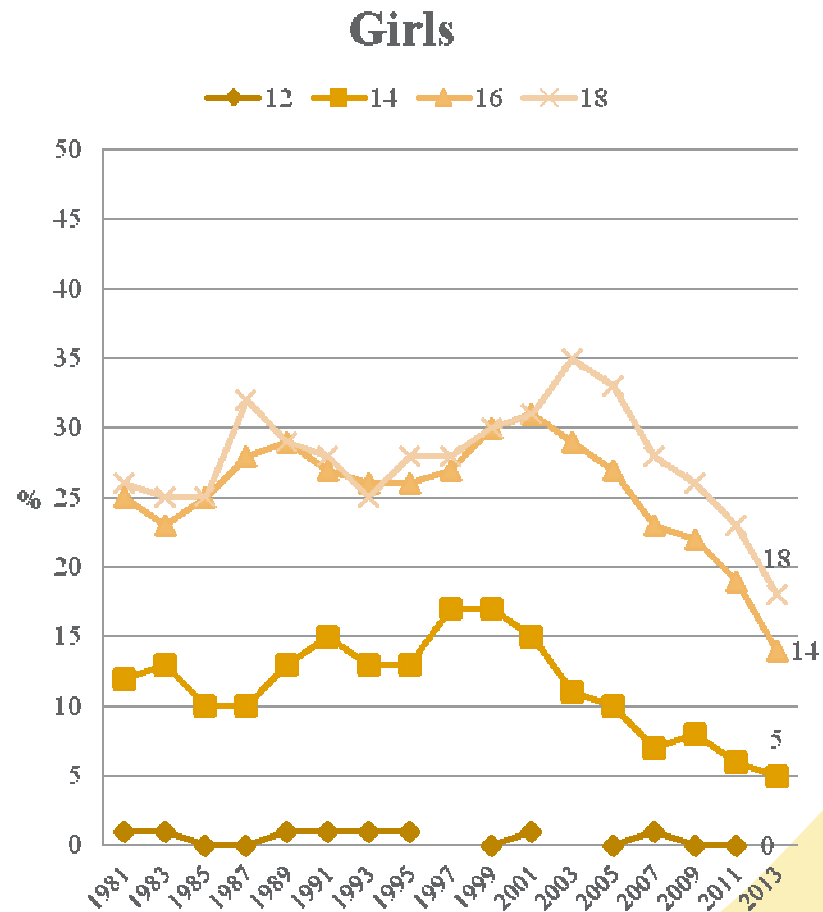
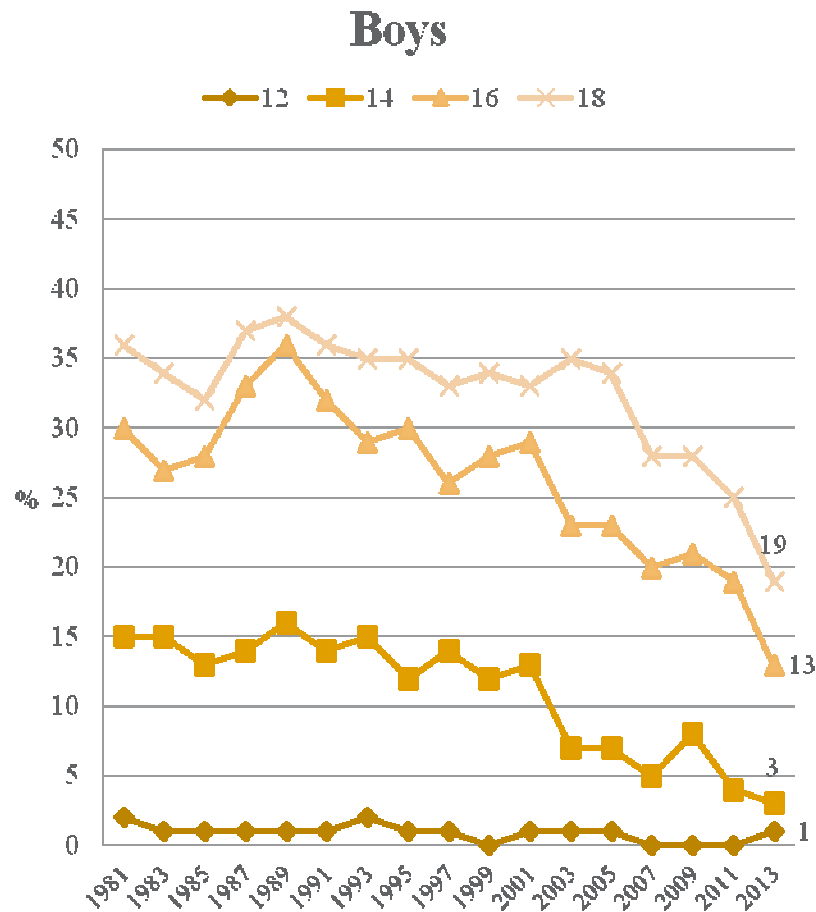
- unga inte alls börjar röka
- nuvarande rökarna minskar på rökningen och slutligen helt slutar att röka
- målet att bara 2 % av finländarna i åldern 15 - 65 år skulle röka
- ministeriets tobakspolitisk verksamhetsplan för att uppnå målet godkändes den 27 juni 2014

Prevalence of daily smokers among 15–64-year-olds 1978–2013

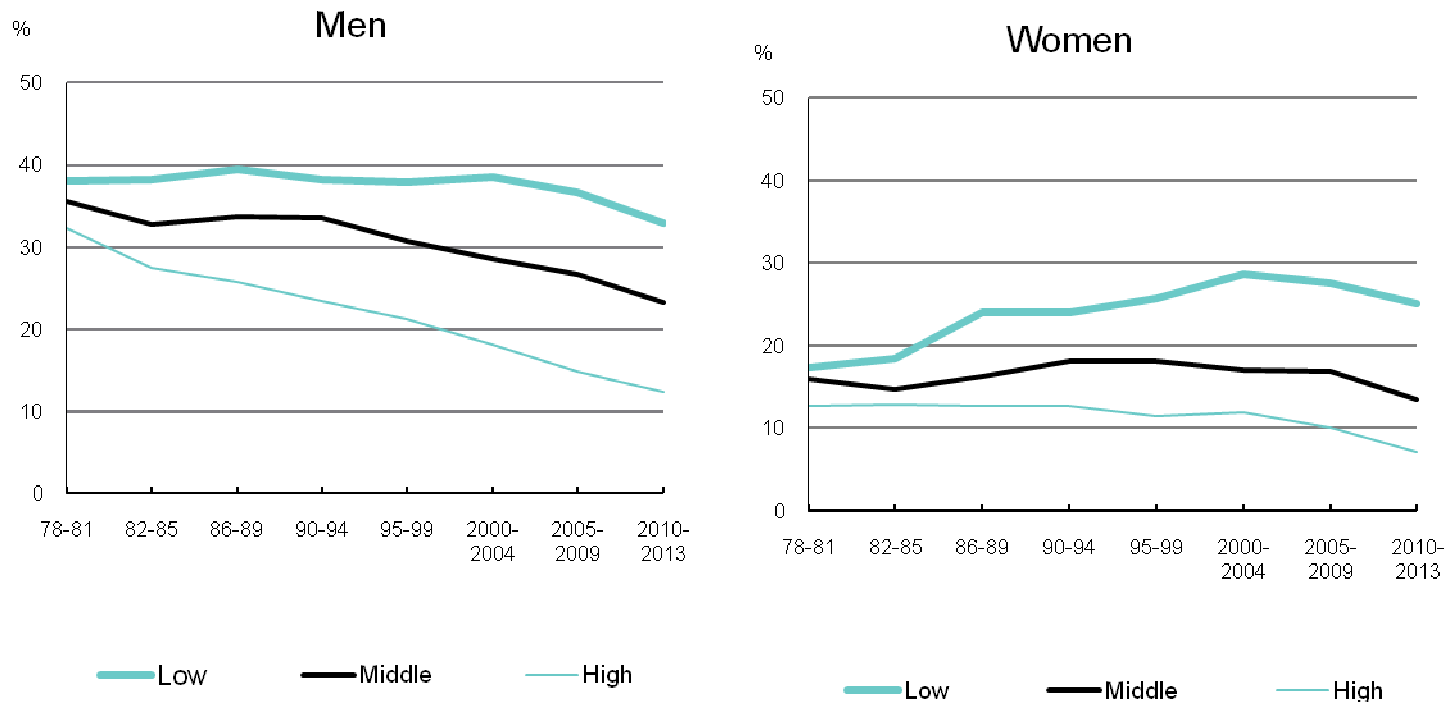
Health Behaviour and Health among the Finnish adult population, THL 2013

Prevalance of daily smoking among 12-18 year olds, 1981-2013

Prevalence of daily cigarette smoking (%) among 12–18-year-olds 1981–2013. Adolescent Health and Lifestyle Survey 2013.

Age-standardised proportion of 25–64-year-old daily smokers by gender and educational group in 1978–2013 (%)

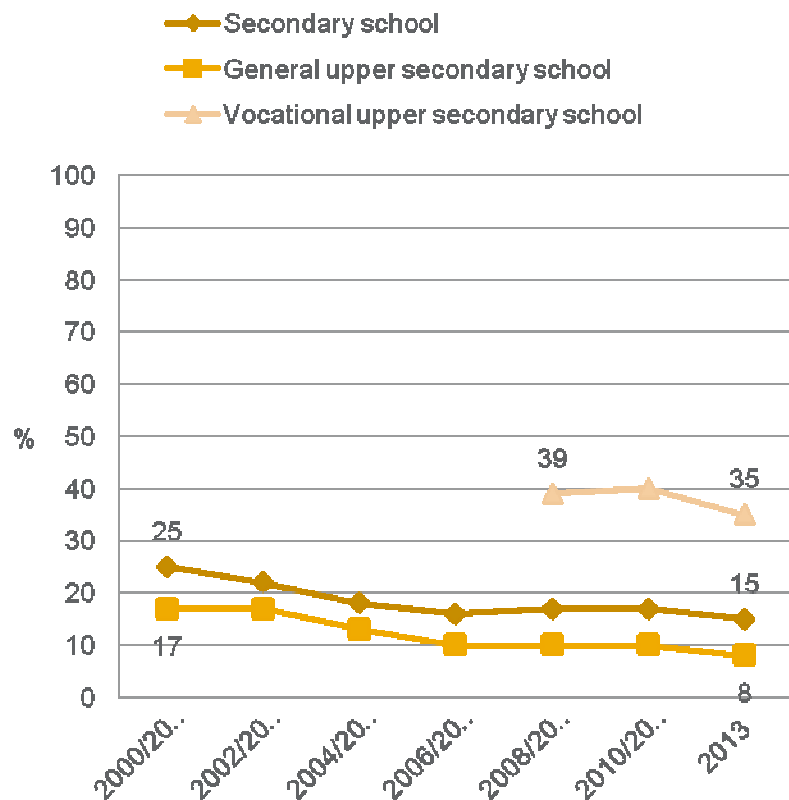

Health Behaviour and Health among the Finnish adult population, THL 2013

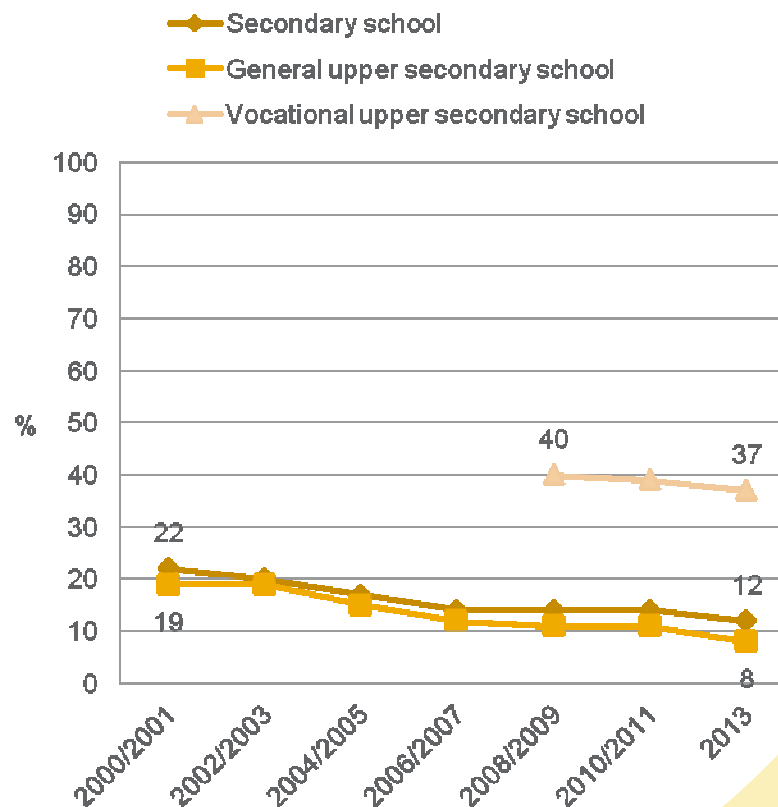

Daily smoking by school type

Boys

Girls

Prevalence of daily cigarette smoking (%) among students. School Health Promotion Survey 2000-2013.

Verksamhetsplan

4 helheter

A. Att förebygga att någon börjar använda tobaksprodukter

- Syftet är att skapa en miljö där barn och unga inte använder tobaksprodukter.

A. Att upphöra att använda tobaksprodukter

- Syftet är att stödja att allt fler ska upphöra att använda tobaksprodukter.

A. Rökfri livsmiljö

- Syftet är att utvidga rökfria livsmiljöer så att ingen utsätts för tobaksrök.

A. Nya tobaksprodukter och därmed jämförbara produkter

- Syftet är att förhindra att nya tobaksprodukter och därmed jämförbara produkter ska komma in på marknaden.

Verksamhetsplan 2

- generiska förpackningar (sk plain package)
- införselkvoter för snus minskas (för närvarande 30 dosor/50 gram)
- tunna cigaretter (slim) förbjuds
- reguljära skatteökningar
- nya rökförbud införs: privata lägenheter, bilar med minderåriga